

Tygodnik Białski

Pismo chrześcijańskich i polskich organizacyi.

7713 IV

Bóg i Ojczyzna.	Wychodzi co sobotę.	Módl się, pracuj i oszczędzaj.
Redakcja i Administracja: Biała, Dom katolicki. Nr. telefonu 458.	Ogłoszenia od wiersza petitowego 1 K. Krótkie ogłoszenia 4 K.	PRENUMERATA z przesyłką: rocznie 32 K, półrocznie 16 K, ćwierćrocznie 8 K. Numer pojedynczy 60 halerczy.

Od Redakcyi.

Nowy Rok — nowe plany budzą także i w duszach redaktorów. „Nasz Tygodnik” przybrał nową szatę, nową nazwę. Format zwiększyliśmy, bo dotychczasowy okazał się nie praktyczny; z drugiej strony nie mogliśmy pomieścić wszystkich działów, które tygodnik zawierać powinien. Zmieniłszy nazwę, aby tygodnik nasz, był wyrazem naszego życia w Białej i okolicy, tj. tego kąta Rzeczypospolitej, który ze względu na swój przemysł i handel, na swoje położenie kresowe, na walkę o najwyższe ideały życiowe wybija się ponad inne okolice i zwraca uwagę wszystkich.

Niestety musieliśmy podnieść i cenę abonamentu a to ze względu na podrożenie papieru o 100 procent i nowego cennika dla drukarzy. Mimo to „Tygodnik Białski” będzie jeszcze najtańszym tygodnikiem i dlatego spodziewamy się, że cena numeru 60 halerczy nie odstraszy żadnego z naszych dawnych przyjaciół, owszem przeciwnie, zwiększony format i bogata treść, której dostarczać będzie zwiększony zastęp współpracowników — powiększy także i kół naszych Szanownych Czytelników.

Hasła nasze pozostają zawsze te same **Bóg i Ojczyzna** — przez zgodę i ład, przez pracę i oszczędność dojść do szczęścia **Ludu** i do **Wielkiej Polski**. Chcemy łączyć wszystkie stronnictwa — wychodząc z tego założenia, że w Polsce powinno być tylko jedno stronnictwo: chrześcijańskie i polskie. Chcemy być odbiciem całego życia naszej okolicy (także i Śląska), dlatego prosimy gorąco o wiadomości, o korespondencje, o zwiadomienia zgromadzeń i sprawozdania z rozmaitych organizacyi, przemysłowców i kupców o inseraty. Musimy wszyscy dopomóc do tego, aby „Tygodnik Białski” stał się ulubioną gazetką wszystkich Polaków, aby wszedł pod strzechę każdego robotnika, rolnika i inteligenta.

Szczęście nam Boże — w tym Nowym Roku!

Nowy Rok bieży...

Wśród ciężkiej walki o chleb codzienny zbiegł nam znowu jeden rok jak potok, co toczy się wartko po ostrych kamieniach.

W nieustannej pogoni za szczęśliwym jutrem zatrzymała nas anielska pieśń:

Nowy Rok bieży,
W jasełkach leży,
Dzieciatko małe — Dajcie mu chwałę
Na ziemi!

Kteby umiał czytać w sercu bliźniego, choćby to serce zmroziły zawody, znajdzie w niem w tym dniu iskrę nadziei.

Zdaje się nam, że rzeczywiście świat i lud. Władzie ten Dzień Nowy — zwraca na nowe panujące koleje, że na nowym polu zakwitnie rzadki w życiu człowieka kwiat szczęścia.

Nowy rok bieży, im mężnieją dzieci, a starzy ludzie jego światłem po-

krzepiają swe siły, bo się im zdaje, że zrzucili z duszy i z ramion spleśniałą skorupę starego roku, że odrobili jeszcze poniesione straty smutnej przeszłości.

Wieśniakowi wnosi ta pieśń do niskiej chaty powiew wiosny i nadzieję roku „dobrego” — po złych latach poprzednich, wybladłe lice robotnika ozłoci na chwilę uśmiechem, żołnierzowi na placówce zannuci o — chwale bliskiego zwycięstwa, uczonemu przyrzeknie wielkie w tym Roku odkrycia, żebrakowi zbiory obfite, ucznia duszę rozmarzy widokiem przyszłego powodzenia — zboliałym sercom ukojenie przynosi — biednej chatwie miejskiej śliczną za rok wróży gwiazdkę, z dusz wymiata zgniliznę, rozpacz, złość i pogardę. Dziwne ludzi ogarnia uczucie, bo Nowy Rok bieży...

Tak jedna cudna noc majowa obsypie powodzią kwiatów niespokojne drzewa i odejdzie bez wieści, czy ze wszystkich kwiatów słońce wykarmini owoce.

Nowy Rok bieży, a niewolnicy nadziei — ludzie wolni od jarzma Starego Roku, oddają się mu w moc z wiarą i ufnością dzieci.

A jednak, gdyby Nowy Rok był tylko wymysłem szatańskim czarodzieja i zawziętego na dół ludzką oszukańca — to moglibyśmy zamykać uszy na radosną pieśń:

Nowy Rok bieży...

Ale jest na szczęście w jego pochodzeniu i obietnicach zadatek błogosławieństwa, bo otwiera go niewinna, a wazecmoeną dłonią **Dziecina Boża**, **Zbawiciel Świata**, **pogromca śmierci i piekła** i jego ziemskich służalców.

Kto mu da chwałę, kto pokłoni się Jego ubóstwu i pokorze, kto chce być sługą Najwyższego Pana — dojdzie do spokoju i szczęścia, bo **Bóg jest dobrocią i drogi Jego nieomylnie.**

Ale trzeba ułożyć Dzieciatko Boże w jasełkach czystych serc i z Nim wejść przez tajemnicze wrota Nowego Roku pod znakiem pracy i zgody.

Przez zachwałę przekroczenie zakonu Bożego przecierpiała Polska męczeństwo niewoli i ogniowe próby wojny ostatniej.

Teraz niżej **Polska wolna** w osobie każdego wiernego syna uprzętną gruzą spustoszenia i chwasty nienawiści i zacząć siew pojednania i dobrobytu.

Każdy ofiarny i pracowity Polak jest filarem Ojczyzny; jeśli zjednoczą się miliony braci-obywateli — zadziwimy świat naszą potęgą i bogactwem.

Dziś poszła w poniżenie u ludzi nauka i wykształcenie, ziemia polska ugora rema leży lub źle uprawiona, fabryki bezczynne lub w pracy ospale, pośrednicy lichwiarze buntują przemysłowca i rolnika i biedak dusi się w kleszczach drożyzny.

Zacznijmy się uczyć czy w szkole, czy w domu, czy od sąsiada, czy z dobrego pisma, pilnujmy g. r. wie wychowania młodego pokolenia — a wzbogaci nas Rok Nowy w rozum, w wiedzę, która jest potęgą świata.

Niech rolnik uprawia każdy zagon szerokiej ojczyzny — a zwyciężymy głód — bo im więcej własnych plorów Polska

zbierze, tem będą dostępnejsze i tańsze — i żadne centrale, ani strajki głodu nie wypędzą z Polski, tylko błogosławieństwo urodzaju, tylko spokojna a ciężka praca zawodowych rolników — potanieją towary, gdy wzrosnie ich obfitość, gdy przyjdą do nas z naszych fabryk a nie z zagranicy, gdy zarobek wpłynie do rąk robotnika polskiego — gdy robotnik pokrzepiony polskim chlebem — a nie chudemi odzwami wyteży siły swoje nad rozwojem polskiego rolnictwa, polskiego przemysłu, polskiego rzemiosła za przykładem wielkich i bogatych narodów zachodnich.

I czego jeszcze od Roku Nowego pragniemy?

Gdy ciężka niemoc, musi być dobry lekarz z pewną ręką i głową.

Nam potrzebny silny rząd, złożony z ludzi zawodowych, którego musi słuchać każdy Polak, czy z miasta, czy ze wsi, czy urzędnik, czy robotnik — nie partyjny rząd — ale narodowy.

A od **posłów** żądamy, żeby z Sejmu nie robili sali zabaw dziecińczych, ale radzili wspólnie i poważnie, jak na ojców Narodu przystoi — nad szczęściem powszechnem, nad usunięciem głodu, drożyzny, lichwy i przekupstwa.

Tu na ziemi — w czynach, w życiu całym musimy dać chwałę Dzieciatku, które nas uczy ubóstwem swoim, że nie zachwałność rozumu, nie swawola samolubstwa, nie zazdrość i mściwość — ale miłość i trud zjednoczony zbawią Naród i nędzę usuną.

Kto żyje według woli Bożej, niech szuka obok siebie serce i dłoni bratniej, niech tworzy się armia ludzi uczciwych, karnych, wytrwałych, a pod jej naporem znikną z ciała narodu drapieżne sępy głodu i wyzysku.

Nowy Rok bieży...

Zacznijmy z nim dokoła siebie i w sobie poprawę życia polskiego, bo czas ucieka, bo od nas samych zależy nasz los i dobrobyt i „Dzieciatko małe w jasełkach złożone” przez nas samych chce nas uszczęśliwić.

W imię Boże — z Nowym Rokiem do pracy!

Sejm uchwalił 46-godzinny tydzień pracy i spoczynek niedzielny.

Sejm uchwalił ustawę powyższą, w następującym brzmieniu:

1. Czas pracy wszystkich pracowników zatrudnionych na podstawie umowy w przemyśle, górnictwie, handlu, komunikacji i przewozie oraz innych zakładach pracy, prowadzonych na sposób przemysłowy, wynosi najwięcej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień.

2. Za czas pracy uważa się liczbę godzin, przez które pracownik jest obowiązany na mocy umowy pozostawać w zakładzie pracy lub poza nim, do rozporządzenia kierownika robot.

3. Czas pracy osób zatrudnionych w przemyśle przewozowym może minister stwe praey

uregulować osobnym rozporządzeniem.

Artykuł 4. i 5. mówi o odstępowach od czasu pracy w rzemiosłach na wsi i w zakładach, w których praca jest dla zdrowia szkodliwa.

6. Przedłużenie czasu pracy jest dopuszczalne a) w razie żywiołowych wydarzeń, grożących zakładowi, lub nieszczęśliwych wypadków, b) w wypadkach spowodowanych szczególnymi potrzebami, c) w zakładach o ruchu ciągłym, d) w wypadkach spowodowanych koniecznościami narodowymi na skutek decyzji Rady ministrów, ewentualnie po wysłuchaniu opinii związków zawodowych pracowników.

Paragrafy 7—9 normują ilość godzin nadliczbowych pracy.

Art. 10—13. Praca w niedziele i dni świąteczne jest dozwolona: a) dla wykonania robót koniecznych ze względu na ich użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności (wodociągi, oświetlenie, czyszczenie ulic itp.) b) w zakładach o ruchu ciągłym, c) w wypadkach przewidzianych pod 6 a i 6 d, d) w sklepach od godz. 1 pop. do 6 wiecz. w ostatnią niedzielę przed Bożem Narodzeniem i Wielkanocą. Robotnikom, pracującym w niedzielę i święto więcej niż 3 godziny, należy się odpowiednia ilość wolnych godzin w tygodniu.

Artykuły 14. i 15. normuje warunki pracy nocnej.

16. Płaca w godzinach nadliczbowych od art. 6 i 8 ma być wynagrodzona do 2 godzin 50 procentowym dodatkiem, ponad 2 godziny, oraz w święta i w nocy 100 procentowym dodatkiem do płacy normalnej.

17. Normuje czas odpoczynku.

18—20. Przekroczenia tej ustawy karane będą grzywną do 5000 marek lub aresztem do trzech miesięcy. Ustawa wchodzi w życie w 4 tygodnie po jej ogłoszeniu.

„Wyzwolencom!“

„Wyzwolenie“ Nr. 51—52. na str. 3. dało odpowiedź „Naszemu Tygodnikowi“ na artykuł pt. „Czerwona sprawiedliwość“. Ta odpowiedź ma być zarazem wyjaśnieniem smutnej sprawy węglowej. Niestety to socjalistyczne „wyjaśnienie“ w niczem

nie wyjaśnia samej sprawy, lecz chce ją sprowadzić na inne tory, aby znowu po staremu blagować.

Rozumiemy zakłopotanie „Wyzwolenców“ na widok „czerwonej sprawiedliwości“ wobec robotników, którą „Nasz Tygodnik“ spostrzegł i wytknął socjalistom. Jest to zwykły kłopot złodzieja, któremu na głowie „czapka gore“. „Socjalista robotnik dostanie węgla za swój socjalizm — zaś robotnik chrześcijański nie dostanie węgla za swoje katolickie przekonania i odbywanie rekolekcyi“. Tak twierdził i twierdzi dalej „Nasz Tygodnik“ a to twierdzenie — niestety — jest prawdziwe, choć „Wyzwolenie“ twierdzi przeciwnie.

Wiadomo wszystkim, że członkiem Konsumu może być tylko ten, kto równocześnie zdecydował się być rzeczywistym członkiem politycznej partii socjalistycznej P. P. S. O tem, żeby ktoś wpisał się do samego Konsumu jako instytucji czysto gospodarczej, nie wpisując się do politycznej partii socjalistycznej — niema w ogóle mowy. Kto chce korzystać z dobrodziejstw Konsumu musi się dać pomalować na czerwono i figurować przynajmniej na zewnątrz jako członek P. P. S. choćby nawet wewnętrznie nie miał do tego ochoty. Stoimy więc wobec tego faktu, że w instytucji gospodarczej pyta się o polityczne przekonania i wedle nich się rozstrzyga, czy kto do niej będzie należeć, czy nie.

Ale też każdy widzi, że w ten sposób wywiera się oburzający przymus wprost zewnętrzny, wykorzystuje się ciężkie położenie i głód ubogiej ludności i za żywność wypycha się socjalizm między robotnicze masy. Tu już mamy do czynienia z oburzającą frymarką przekonania, którą stanowczo musi się potępić.

Niechże więc teraz czytelnik osądzi, za co konsum daje towary? Odpowiedź jest tylko jedna i to taka, że oprócz pieniędzy za towar musi się jeszcze zapłacić przekonaniem socjalistycznym, przynajmniej zewnętrznym. Czyli wychodzi na to, że Konsum daje towary za pieniądze i socjalizm, bez którego niema mowy o korzyściach Konsumu. Cóż więc nieprawdziwego jest w naszym twierdzeniu, że „socjalista-robotnik dostanie węgla za swój socjalizm“?

Jeżeli socjaliści mówią, że mają między sobą dobrych katolików to musimy stwierdzić, że ich złapali drogą przymusu smutnej konieczności. Takich socjalistów „z konie zności“ jest dość — ale ten fakt mówi tylko tyle, że ich do tego zmusiła

konieczność! a nie zawsze ochota i dobrowolna chęć.

Zaś ta droga zjednywania członków nie przynosi socjalistom wielkiego zaszczytu. Tu najlepiej widać, że właśnie u socjalistów pałuje ślepy i bezwzględny przymus.

Odnosnie do rekolekcyi wyjaśniamy, że o nich jest mowa tylko w organizacjach oświatowych — zaś w zawodowej organizacji robotniczej statut sam o rekolekcyach nie mówi. To też zarzut, jakoby się statutowo zmuszało robotników chrześcijańskich do odbywania rekolekcyi — jest bezpodstawny.

O robotnikach chrześcijańskich trzeba i to wiedzieć, że oni sami bez rozkazu biorą i będą brać udział w rekolekcyach wielkopostnych, bo do tego ich skłania nie żaden statut, lecz rzeczywista potrzeba katolickiego sumienia oraz wzgląd na prawdziwy pożytek katolickiej duszy, o co socjaliści nie zwykli się troszczyć, bo o tem nie mają zielonego pojęcia.

Socjaliści w swojej „odpowiedzi“ opowiadają historję zdobycia węgla dla Konsumów, choć nie o to nam chodzi, że oni dla swych ludzi węgiel zdobyli — lecz o to, że socjalistycznym konsumowcom będzie ciepło, bo są socjalistami zaś katol. robotnikom, zorganizowanym w chrześcijańskiej organizacji robotniczej nie będzie to dane — bo mają aż taką odwagę, że należą otwarcie pod katolicki sztandar! A ten smutny stan został wywołany tylko uchwałą socjalistycznej robotniczej organizacji i stanowi prawdziwy kwiatek „czerwonej sprawiedliwości“, której robotnik chrześcijański musi przypisać brak opału wśród mroźnej zimy. Na to pytanie dlaczego socjalistyczna uchwała karze tak widoczny sposób chrześcijańskiego robotnika brakiem opału — dotąd socjaliści w „Wyzwoleniu“ nie odpowiedzieli. Na tę odpowiedź czekamy i jej się domagamy! Chcemy wiedzieć, dlaczego socjaliści, głoszący bezwzględną równość robotniczą, swoimi czerwonymi uchwałami wprowadzają krzywdzącą nierówność między robotnikami!

Jak wszystko — tak i to skrupiło się na ks. Maczyńskim, a choć on tego artykułu o „czerwonej sprawiedliwości“ nie pisał — trzeba się przecie po socjalistycznemu zemścić i napisać paskudny fejleton pt. „Sen“. Suijcie tak dalej swoje chlewne „sny“ panowie socjaliści! Ale z tego „snu“ zbudzi was słuszny gniew robotnika, który już dziś widzi ze smutkiem, jak wy bezkarnie natrzęsacie się z tego, co robotnik szanuje i do czego całą du-

Tajemnice żydowskie.

(Ciąg dalszy).

Obok kahału jest zwykle Bet-Din (dom sądu). Jestto trybunał równie na zasadach talmudu urządony, który wszystkie spory między żydami rozstrzyga. Przed sąd publiczny nie-żydowski może być tylko wtedy jakaś sprawa żydowska wytoczona, kiedy żydowski Bet-Din uzna to za dozwolone.

Otóż te kahały dają żydom sposobność i możność robienia na chrześcijanach znakomitych interesów. One im ułatwiają handel, bo zostają ze sobą w styczności i donoszą, gdzie można jaki artykuł tanio kupić a dobrze sprzedać, gdzie można pożyczyc pieniędzy, gdzie żydom grozi niebezpieczeństwo, a gdzie się im dobrze powodzi. One też dostarczają znacznych sum na zażegnanie grożącej gdzieś żydom klęski, czy to z powodu ostrych praw państwowych, czy też z ich własnej winy. Kahałom zawdzięczają żydzi, że dowiadują się szybko o najważniejszych wypadkach politycznych i finansowych. Czasem w małej miejscinie spotkasz w biurze telegraficznem żydka w brudym hałacie, nadającego depeszę do Ameryki całemi setkami słów, ale tak ustawionych, że na pozór żadnego nie przedstawiają sensu,

lecz żydzi mają swój klucz do odgadnięcia ich znaczenia.

Nie trudno też zmiarkować, że wszystkie żydowskie kahały muszą mieć gdzieś swój najwyższy kahał, który nimi rządzi. Żydzi napozór nie mają swego króla, ale oni go w rzeczywistości prawie zawsze mieli, nawet po rozproszeniu. W pierwszych wiekach chrześcijańskich mieli na wschodzie swoich patryarchów, którzy osiągnęli z czasem władzę prawie królewską i nosili tytuł książąt wygnania (rosz gola, egzylarcha). Mianowicie występują ci egzylarchowie w Babilonii około r. 200 po Chr. i do wieku jedenastego rządzą publicznie żydami na sposób królewski, uznawani i zatwierdzani przez monarchów wschodnich. Z czasem giną oni z powierzchni ziemi, ale tylko pozornie; w najnowszych czasach skupia się ta naczelną władzę żydowska w związku zwanym „Alians izraelski“, który ma siedzibę w Belgii i stamtąd wysyła swych agentów po całym świecie.

Widzimy więc, że żydzi mieli i mają swój samorząd i właściwie równouprawnienia nie potrzebowali. Jeżeli wołali o nie i wrzucenie je dostali, to jakż z tego dla nich korzyść? Oto ta, że teraz zyskują podwójnie. Mają bowiem swój samorząd, swoją gminę, swoje fundusze, a nadto korzystają z funduszy gmin chrześcijań-

skich. Natomiast chrześcijanie na równouprawnieniu z żydami stracili i tracą, bo żydów przypuścili do udziału w chrześcijańskich gminnych, szkolnych i religijnych funduszach, a żydowskie fundusze zostały nietknięte przez chrześcijan i zostają nadal do użytku samych wyłącznie żydów.

W rzeczywistości nie zostali więc żydzi ustawą z r. 1867 równouprawnieni, ale uprzywilejowani, fundusze ich nie zlały się bynajmniej z naszymi, ale nasze stały się ich własnością.

Czy rząd tego nie widział? Czy ludność chrześcijańska tego nie czuła? Rząd (austr.) sam temu winien, bo zacząwszy od Józefa II. był zawsze dla żydów dziwnie łagodny, niby to pod pozorem poszanowania ich odwiecznych religijnych tradycji. Sejmy zaś nasze domagały się niejednokrotnie „rzeczywistego i rzetelnego równouprawnienia żydów“ z resztą ludności. Sejm galicyjski uchwalił to już dnia 8. października 1848 r. i 20. marca 1876 r.; także postawił to żądanie por. Merunowicz dnia 23. września 1880 roku. Dotąd wszystko na darmo. Gdzieście posłowie ludowi?? Gdzieście ludowcy, stojący w obronę braci waszych, ale belki w oczach żydów nie widzicie lub raczej widzieć nie chcecie!

C. d. n.

szą jest przywiązany! ...Chrystus na pewnych żydków znalazł bat z powrozów!

Zamiast mścić się niesłusznie na ks. Mączyńskim i katolickich księżach napiszcie w „Wyzwoleniu“ choć raz o klerykalizmie żydowskim i żydowskich rabinach. Ile „Słoma“ zarobił na wojnie? Gdzie „Słoma“ był na froncie? i czy „Słoma“ był paskarzem? A gdy nam na to odpowiecie to i my się zadziwimy i odpowiemy wam waszym sposobem „hm, hm!“ — no tak to co innego!“

Chrześcijańscy robotnicy.

Przegląd polityczny.

Galicja wschodnia. Mimo to, że Polska jest tak dalece lojalną dla koalicji, przecież mamy wśród niej także i wrogów. Jednym z nich, to sławny mąż stanu Lloyd George, dzięki któremu tak niekorzystnie załatwiono naszą sprawę wschodniej Galicji. Dziś donoszą dzienniki, że życzenia i protesty zgłoszone przez polskiego min. spraw zagr. p. Patka, a przedłożone za pośrednictwem zawsze nam sprzyjającego prezydenta ministrów Clemenceau zostały uwzględnione, a statut wschodnio-galicyski będzie poddany zmianom po myśli polskich życzeń. No przecież!

Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało telegraficzną wiadomość, iż dn. 22. grudnia p. Clemenceau zwrócił się do polskiej delegacji pokojowej w Paryżu z pismem, w którym oficjalnie informuje, że Rada Najwyższa państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych zdecydowała dzisiaj wstrzymać wykonanie postanowienia, nadającego Polsce mandat 25 letni na Galicję wschodnią z zastrzeżeniem późniejszego przedłożenia sprawy nowym badaniami.

Galicja Wschodnia przyznana Polsce bez zastrzeżeń!

Nowy minister spraw zagranicznych p. Patek, wróciwszy do Paryża, pertraktował z dobrym dla Polski wynikiem w ważnej kwestji Galicji wschodniej.

Zniesiony został termin 25 lat i administracji tego kraju przez Polskę, to jest oddano Polsce administrację Galicji wschodniej bez żadnego ograniczenia.

Minister Patek udał się w piątek w towarzystwie hr. Zamojskiego do Londynu, gdzie się odbędzie narada z Lloydem Georgem nad tą sprawą i innymi sprawami, dotyczącymi granic Polski.

Co mówił Clemenceau o Rosji? Prez. min. Clemenceau, w odpowiedzi na interpelację w sprawie zagranicznej polityki Francji wygłosił dłuższą przemowę, przerywaną kilkakrotnie owacyami i oklaskami.

Francja wytrwa w najściślejszym sojuszu z Anglią. Omawiając kwestję rosyjską potępił mowca obocuy rząd moskiewski, jako najbardziej barbarzyński i znieprawdowany przez samą Rosję. „Z tym rządem nietylko nigdy nie zawrzemy pokoju — rzekł Clemenceau — lecz wogóle nie ścierpimy go. Francja i Anglia poniosły wiele ofiar, aby poprzeć tych patriotów rosyjskich od których oczekiwano, że kraj odbudują. Atoli ofiary Francji nie mogą trwać wiecznie. Obecnie przygotowują się Niemcy, aby potajemnie skolonizować część Rosji i dlatego Rosję trzeba będzie ogrodzić drutem kolczastym“.

Oświadczenie powyższe przyjęła Izba do wiadomości 448 głosami przeciw 71.

Ponieważ powyższe oświadczenie złożone zostało niewątpliwie w porozumieniu z rządem angielskim, przeto jest ono pośrednio zaprzeczeniem wiadomości ze źródeł niemieckich, jakoby rząd angielski potajemnie prowadził rokowania polityczne z Moskwą.

Nowy plan kampanii wiosennej przeciw so-wietom. Z Paryża podają, iż w pierwszych dniach stycznia

(prawdopodobnie też po ratyfikacji pokoju z Niemcami) odbędzie się w Paryżu zjazd prezydentów wszystkich gabinetów koalicyjnych dla powzięcia uchwały eo do podjęcia kampanii przeciw rządowi moskiewskiemu.

Do tej chwili nie nadeszła jeszcze decyzja Włoch.

Niemcy zawarli układ z bolszewikami rosyjskimi. Jak podaje Ag. Havasa z Archangielska, bolszewicy zawarli z Niemcami układ, w którym obiecali pomoc wojskową i przyrzekli, że nie będą uprawiali propagandy bolszewickiej w Niemczech.

Delegacja niemieckiej wielkiej głównej kwatery, składająca się z generała, majora i porucznika, przybyła do Moskwy. Dalej wojskowi fachowcy mają również tam przybyć. (Zbóje zawsze się znajdują i idą razem! przyp. Red.)

PRZED PLEBISCYTEM.

Umowa między posłem Zamorskim a ministrem aprowizacyi.

Między delegatem plebiscytowym rządu polskiego posłem Janem Zamorskim a ministrem aprow. p. Sliwińskim zawarta została na konferencji dnia 5 z. m. następująca umowa:

1) Apropowizacja terenów plebiscytowych, tj. Ks. Cieszyńskiego, Spisza i Orawy, tudzież przylegających powiatów galicyjskich, tj. Białej, Żywca, Myślenic, Nowego Targu i Nowego Sącza należy do ministerstwa aprowizacyi w Warszawie i zostaje pod osobistym kierownictwem min. aprowizacyi. W myśl tego miejscowe władze aprowizacyjne odnoszą się z życzeniami, reklamacyami, denuncjami itd. wprost do ministra aprowizacyi, a nie do ministerstwa.

2) Na tym obszarze są czynne dwa urzędy aprowizacyjne: a) Cieszyn dla Księstwa Cieszyńskiego, tudzież dla powiatów Biała i Żywiec; b) Nowy Targ dla powiatów: Myślenice, Nowy Targ i Nowy Sącz, tudzież dla Orawy i Spisza.

3) Nie czekając na utworzenie urzędu aprowizacyjnego w Nowym Targu, minister wezwie urząd aprowizacyjny w Cieszynie, tudzież starostów w Białej, Żywcu, Myślenicach, Nowym Targu i Nowym Sączu, ażeby bezzwłocznie sporządzili wykazy całkowitego zapotrzebowania miesięcznego w artykułach zbożowych, cukrze i innych artykułach żywności. Starostowie są obowiązani pod osobistą odpowiedzialnością rozdzielać żywność równomiernie między wszystkich potrzebujących z unikaniem wszelkich stronnictw.

4) Urzędy żywnościowe Cieszyn i Nowy Targ sporządzą w najkrótszym czasie wykazy zapotrzebowania dla terenów, które mają być zajęte przez wojska sprzymierzone i aprowidowane przez Polskę.

5) Urzędy żywnościowe Cieszyn i Nowy Targ sporządzą również wykazy zapotrzebowania nasion zbożowych i ziemniaczanych, jakich tereny plebiscytowe i przylegające powiaty będą potrzebowały na wiosnę dla zasiania pól. Wykazy te mają być przesłane do prezydium Rady ministrów z równoczesną kopią dla ministra aprowizacyi.

6) Minister aprowizacyi, dla uniknięcia zwłoki, zastrzega sobie w razie potrzeby przysłać żywności wprost do powiatów Biała i Żywiec, z omińnięciem drogi na Cieszyn. Starostowie tych dwóch powiatów są zobowiązani uwiadomić bezzwłocznie Urząd żywnościowy w Cieszynie o awizach żywności i o nadeszłych transportach, celem prowadzenia należytej ewidencji.

7) W myśl umowy z Niemcami jeden pociąg żywnościowy na dobę przychodzić będzie z Poznania przez Śląsk Górny.

8) Urząd żywnościowy w Cieszynie wyśle natychmiast do Poznania za przedniem zawiadomieniem ministra aprowizacyi dwa pociągi po artykuły żywnościowe, a dwa na ziemniaki.

Łotrowstwa czeskie.

Piszą nam z Dziezic, że żołnierze czescy, którzy konwojują naftę idącą z Galicji do Czech, wykupują masowo wędliny i inne artykuły i wywożą do siebie. Po drodze, na Śląsku pokazują ludności czarny, kwaśny chleb i zapewnniają wszystkich, że jest to chleb z Polski i że innego u nas niema.

Przeciwko kłamstwom i perfidnej agitacyi nie ma sposobu, jest tylko kontr-agitacya. Ale przeciwko rabowaniu naszego dobra, przeciwko wygładzaniu kraju, są przecież środki zapobiegawcze, jest rewizya graniczna i kontrole. Czy żołnierzy czeskich wyjeżdżających z Polski, przez nadmiar polskiej grzeczności, nikt nie rewiduje?

Obsadzenie Górnego Śląska.

Obsadzenie Górnego Śląska przez koalicję nastąpi, wedle programu, w ośm dni po podpisaniu traktatu pokojowego. Wojska zluzują się prawdopodobnie bezpośrednio bez żadnych odstępów czasu. Będzie utworzona najwyższa administracya cywilna, składająca się z 4ch osób. Prezydentem jej będzie francuski generał Levand, do zarządu cywilnego będą należeli: włoski generał brzydady Marius i angielski pułkownik Percival. O Amerykanach nie słyhać. Będzie utworzonych 8 różnych komisji.

Francuzi obsadzą 11 okręgów siedmiu batalionami, Anglicy 6 okręgów trzema batalionami, Włosi 6 okręgów pięcioma batalionami. Ameryka ma dostarczyć trzech batalionów, ponieważ jednak prawdopodobnie nie nadejdą one, przewidziani są na ich miejsce Anglicy.

Dla każdego okręgu będzie utworzona osobna komisya, do której będzie przydzielony jeden komisarz polski i jeden niemiecki.

Ruch robotniczy.

Echa strajku w Białej. Jak p. Dr. Seidl przedstawił strajk generalny w Cieszynie o tem dowiedzieliśmy się, kiedy nasi przedstawiciele byli w Cieszynie. Każdy z robotników, pracujących w Bielsku i Białej wie o tem, że strajk we środę 10. z. m. niby generalny, urządziła *partya socjalistyczna* (zwłaszcza Niemcy). (Czytaj „Nasz Tygodnik“ Nr. 37.) Tymczasem ze zdumieniem dowiadujemy się, że towarzysz p. Dr. Seidl przedstawia w głównym Komitecie plebiscytowym (np. ks. Sciskale), że to partya chrześcijańskich robotników ogłosiła i miała rozpocząć strajk już we wtorek (9. grudnia) i tylko dzięki jego (Dra Seidla) zabiegom, nie przyszedł do skutku we wtorek, ale mimo to wybuchł we środę, który socjaliści musieli poprowadzić, bo prowodyrzy z partyi chrześ. się cofnęli. I takie brednie rozpowiada po Cieszynie człowiek inteligentny, który przecież powinien mieć przynajmniej szczyptę tej naturalnej uczciwości. I tak mówi przewodniczący okręgu komitetu plebiscytowego, który przecież powinien stać na stanowisku bezwzględnej neutralności, a nie jątrzyć i burzyć. Cóż kiedy p. Seidl pachnie więcej socjalistą, aniżeli Polakiem!

Czytaj i rozszerzaj
„TYGODNIK BIALSKI!“

Dział rolniczy.

Czy braknie nam w tym roku pszenicy.

Z artykułu pod powyższym tytułem, który podaje „La Presse de Paris“ w jednym ze swych ostatnich numerów, wyjmujemy garść cyfr interesujących.

Francya wyprodukowała w roku bieżącym 48 milionów centnarów metr. pszenicy, zamiast 63 milionów z r. 1918 i 61 mil. przeciętnego zbioru. Gdy zaś zapotrzebowanie roczne tego gatunku zboża wynosi we Francyi 90 mil. centn. metr. — przeto okazuje się brak 42 milionów.

Anglia potrzebuje rocznie 75 mil. centn. metr., a zebrała tylko 21 mil. — deficyt 54 miliony.

Włochy zebrały 42 mil. centn. metr. potrzebują 70 mil. — niedobór 28 mil.

Hiszpania znajduje się w wyjątkowo pomyslnem położeniu, albowiem zebrała 37 mil. centn. metr., czyli, że brakuje jej do normalnej konsumpcyi zaledwie 3 i pół miliona centn. metr.

Niemcy zebrały tylko 25 mil. centn. metr., a więc deficyt wynosi u nich 33 mil., gdyż powinny mieć 58 mil. centn. metr.

O produkcji i konsumpcyi pszenicy w Polsce i Rosyi artykuł cytowany nie podaje żadnych danych. Bez tych państw deficyt pszenicy w Europie, na kampanię 1919—1920, wynosi około 200 mil. centn. metr.

W Stanach Zjedn. Ameryki Północn. zbiór tegoroczny pszenicy był pomyslny, gdyż przyniósł 250 mil. centn. metr., t. j. o 35 mil. więcej, niż wynosi zbiór przeciętny.

Pomimo, że Kanada zebrała tego roku o 17 mil. centn. metr. mniej, niż w r. ub., tj. 54 mil., a Indye o 21 mil. mniej, tj. 76 mil., to jednak oba te źródła dostarczają na wywóz 22 mil. centn. metr., tj. tyle, co w roku 1918. Mają też one w swem posiadaniu rezerwy z poprzednich zniw bardzo dobrych szacowane na 50 mil. centn. metr. pszenicy.

KRONIKA.

Do Szanownych P. T. Abonentów. Przy końcu roku musimy uporządkować książki; dlatego zalegającym P. T. Abonentom przesyłamy rachunek i czek do zapłacenia pobranych numerów. Szanowni Czytelnicy rozumieją doskonale, że nie mając znikąd jakichś subwencji, musimy pilnie przestrzegać, aby każdy numer był zapłacony. Chodzi o pokrycie papieru i druku, bo zresztą cała redakcyja i administracyja pracuje bezinteresownie, naprawdę dla idei: Bóg i Ojczyzna — szczęście i dobrobyt naszego ukochanego ludu. Kto chce pracować dla tych idei, niechże nas popiera, pisząc, pobierając, rozszerzając „Tygodnik Bialski“.

Nie chcą żydów. Żydowskie pisma żargonowe użalają się, że lekarze francuscy dokonywujący oględzin robotników wysyłanych z Polski do Francyi, nie kwalifikują żadnych robotników żydowskich na wyjazd do Francyi, nawet zdrowych. Natomiast przyjmują robotników chrześcijańskich choćby starych i chorych. Wyglądałoby to na zasadnicze niedopuszczanie żydów do Francyi. Widocznie masońsko-żydowskie rządy we Francyi biorą w łeb i dziś zwycięska Francya pokazuje, czem na prawdę jest.

Nowo wybrana francuska Izba składa się ze 154 adwokatów, 104 właścicieli większej własności, 77 przemysłowców, 48 lekarzy i aptekarzy, 37 profesorów i naukowców, 35 urzędników, 26 oficerów, 16 urzędników prywatnych, 15 robotników, 7 księży i 4 aktorów.

Marka polska stoi niżej od niemieckiej dlatego, bo Niemcy, choć pobite, pracują, produkują i wywożą, gdy my nic nie robimy. Niemcy dla swej Ojczyzny pracują ze zdwojoną siłą. My znów dla swej ojczyzny nie chcemy nawet tyle zrobić ile musieliśmy robić dla Austrii. Socjalistyczny robotnik w Niemczech myśli o 9 i więcej godzinnym dniu pracy dla ojczyzny. Socjalistyczny robotnik w Polsce z 8-mio godzinnej pracy chce zejść na 6 godzin pracy, przez co rośnie zapłata a obniża się produkcya. Niemcy płacą robotnikowi za sumienną pracę. Polska płaci olbrzymie sumy bezrobotnym, mającym wstręt do pracy. I mareczki leca — leca — na dół.

Złośliwość „Wyzwolenia“. Naprawdę, że to piśmido staje się coraz bardziej wstrętną szmatą, rzucającą się już nie tylko na żyjących, ale nawet na umarłych (jak n. p. w ordynarnym, iście socjalistycznym „śnie“). W imię prawdy jesteśmy zmuszeni zaprzeczyć paskudnym wzmiankom „Wyzwolenia“, jakoby „ks. Mączyński otrzymał 2 wagony ziemniaków od kolejarzy i sprzedawał je po 90 K za sto kg. Kolejarze zaś 52 K za 100 kg.,“ a oświadczamy, że ks. Mączyński nigdy żadnych ziemniaków nie kupował, z drugiej strony Sklep robotniczy starał się dostać ziemniaków od kolejarzy, ale bez skutku; więc sprzedawanie przez ks. Mączyńskiego ziemniaków kolejarzy po 90 K za 100 kg. jest bezczelnem kłamstwem socjalistów.

Józef Wielgus.

Józef Janusz.

Powiatowy Komitet Pomocy Dzieciom otrzymał w grudniu od Urzędu tekstylnego Cieszyńskiej Rady Narodowej w Białku subwencyę na opędzenie najbardziej piekających potrzeb Komitetu w wysokości 11.500 K.

Za dar ten składa Komitet publiczne gorące podziękowanie członkom Urzędu tekstylnego, którzy w ten sposób umożliwili dalszą wydatną pomoc naszej głodującej dziatwy.

Urząd walki z lichwą. Z miarodajnych sfer donoszą, że w Białej, w naszym mieście, powstał Państwowy urząd walki z lichwą i spekulacyą z działalnością na powiaty Bialski, Żywiecki i Oświęcimski i na Śląsk Cieszyński — ten ostatni w porozumieniu z Radą Narodową ks. Cieszyńskiego.

Urząd rozpoczął swoją działalność w połowie listopada, a dziś już w całej pełni stanął do walki z największym obecnym wrogiem naszej Ojczyzny — spekulacyą, której berło trzymają paskarze. — Urząd ma prawo prowadzenia wszelkich dochodzeń, dokonywania rewizyj, sekwestru i nakładania kar administracyjnych na mocy dekretu Naczelnika Państwa z dn. 11. stycznia 1919 r.

Ludność z ufnością wita powstający urząd, a władze miejscowe przychylnie odnoszą się do nowego współpracownika na niwie budowy ukochanej Ojczyzny. Z naszej strony przesyłamy więc nowo utworzonemu urzędowi i jego funkcyjnarzynom serdeczne „Szczęść Boże!“

Odwołanie. Ja niżej podpisany odwołuję wszystko to, co mówiłem jako nieprawdę na „Gospodarza Franciszka Pieczkę z Pisarzowic“ i na „Gospodynię Jadwigę Carbol“, że to jest wszystko oszczerstwo i urojenie ludzkie i ja jako powtórzyciel tego wszystkiego odwołuję i zarazem przeproszam oboje gospodarzy i więcej tego nie powtórzę, co własneręcznie podpisuję.

Swiadek Fr. Wójcik.

Jędrzejko Jan.

Na Dom katolicki w Białej: Dziewczęta z Mazańcowic 80 K, zamiast życzeń świątecznych M. G. 4 K, dziewczęta ze Straconki 50 K, p. Sordyl 20 K, Lempart 10 K, Paweł Klimeczak 20 K, Kółko roln. w Czańcu 70 K, J. G. 30 K, Milicyant 10 K.

ZAWIADOMIENIA.

Od redakcyi. „Nasz Tygodnik“ zawiera w sobie rozmaite szczegóły, tyżące się życia Polaków w Białej i okolicy. Jest doskonałym odzwierciedleniem stosunków naszych politycznych, narodowych; jako taki „Nasz Tygodnik“ jest do pewnego stopnia dokumentem historycznym. Oprócz tego zawiera rozmaite artykuły pouczające i praktyczne i może tworzyć piękną księgę. Takie komplety „Naszego Tygodnika“ można nabyć w redakcyi po cenie 10 kor.

Baczność Polacy w Białku! W niedzielę dnia 4. stycznia o godz. 5. (po nie-sporach) odbędzie się zgromadzenie w sprawie konsumu.

Piękno i pocieszne Jasełka odegrają w sali Domu katol. 4. i 6. stycznia o godzinie 5. Dzieci z ochronki polskiej Dochód na biedne dzieci ochraniarskie. Spieszmy poprzez ten dobry cel.

OGŁOSZENIA.

Zdolny cieśla koncesyonowany

znający się na ciesielstwie poleca się Szanownej P. T. Publiczności i Obszarom dworskim. Podejmuje wszelkie roboty w zakresie ciesielstwa wchodzące, które dobrze i rzetelnie po umiarkowanych cenach wykonuje.

Zgłoszenia ustne lub pisemne proszę adresować Dom katolicki w Białej — dla cieśli.

Towarzystwo ubezpieczeń

„POLONIA“ w Warszawie

Kapitał zakładowy 5 milionów Mk.

Reprezentacya BIAŁA, ul. Rudolfa Nr. 12, I. p.

przyjmująca asekuracyę na ubezpieczenie od ognia i na życie, rozszerza swoje działy ubezpieczeń na

1. Ubezpieczenia transportów, przesyłek kolejami;
2. Ubezpieczenia szyb, szkła, luster, na wypadek rozbicia.

Ubezpieczenia transportów obejmują odpowiedzialność towarzystwa za wypadki wskutek: wykolejenia, rozbicia się pociągu, również za wypadki powstałe wskutek działania siły wyższej jak: pożaru, piorunu, powodzi, wylewu rzek, zasp śnieżnych, oberwania się góry, załamania się mostu, zerwania drogi, wreszcie na wypadek wybuchu (eksplozyi) i kradzieży, w tym ostatnim wypadku pod specjalnymi warunkami.

Ubezpieczenia szkła i szyb załatwiamy w miarę, jak na targu można dostać odnośny towar,

Siostrzany nasz zakład, Towarzystwo ubezpieczeń VITA, z kapitałem zakładowym 5 milionów Mk. przyjmuje ubezpieczenia na życie, posagowe, rentowe i od nieszczęśliwych wypadków.

Adwokat Dr Bogaczewski

prowadzi kancelaryę

w Białej ul. Ratuszowa l. 3.

Kupców polskich prosimy o ...